

fordi en stor Del af de Skatter, som hidtil ere blevne baarne af Indtægterne gennem Formue- og Lejlighedsskatten, derved overføres paa Grundejendommene, der naturligvis derigennem lide et Værditab. Paa dette Omraade har jeg hørt mange Klager, og ogsaa paa et Omraade til, nemlig at Skyldkredsene ere lidt for smaa, og Skyldansættelsen er ikke ens. Det er naturligvis ogsaa et Punkt, som burde tages op, om det ikke var muligt at finde en Metode, hvorefter Skyldansættelsen faldt mere ensartet, saa ville sikkert ogsaa Klagerne fra de forskellige Landsdele blive færre og i hvert Fald mindre velbegrundede.

Jeg skal slutte med at sige, at det er min Opfattelse, at det vil være ganske forkasteligt nu at give sig til at indføre et nyt Skattesystem for Grundejendomme her i Landet. Det er jo utvivlsomt, at hver Gang man reformerer paa dette Omraade, sker der Forskydninger i Ejendommenes Værdi, og dermed bliver der paa forskellig Maade gjort Indgreb i de enkelte Menneskers Ejendomsret. Det er altid uheldigt; det giver Uro og Usikkerhed i Ejendomspriserne, og det giver Uro og Usikkerhed paa mange andre Omraader, ogsaa i Erhvervslivet. Jeg vil naturligvis ikke sige, at Ejendomsskyldloven vil kunne være evigt; det tror jeg ikke. Men jeg tror, at jo mere forsigtig en Rigsdag er med at gribe forstyrrende ind i Erhvervslivet, des bedre er det for den Befolkning, som den lovgivende Magt dog skulde søge at skaffe tilfredsstillende Kaar at leve under.

Jørgen Jensen: Det kostede jo mange Aars Kampe at komme bort fra de forældede Hartkornsskatter. Vi hørte af det ærede Medlem (A. P. Andersen), som nys sluttede, at naar det lykkedes at faa ogsaa Højres Tilslutning til deres Afskaffelse, var det for en Del begrundet i Hensyn til det daværende Ministerium. Jeg skal ikke komme ind paa den Tanke. Jeg har som Venstremand ikke de samme Forudsætninger for at bedømme, hvilke Hensyn Højre har taget i sin Tid for at støtte deres Ministerium. Jeg er nu imidlertid tilbøjelig til at tro, at naar det lykkedes at komme bort fra Hartkornsskatterne, var det, fordi det efterhaanden gik op for saa godt som alle, at det var et ganske urimeligt, et ganske forældet Princip baade til Bestemmelse af en Ejendoms Værdi og da ogsaa til at danne Grundlaget for Paaligning af Skatter. Men det lykkedes ikke at komme bort fra dette Grundlag uden paa

langt Sigt, uden gennem en Overgangstid paa 20 Aar, og det er jo noget, man har hørt ofte af dem, som i Grunden vare tilfredse med Reformerne, at Princippet, der er nedlagt i dem, var meget godt, men mens Græsset gror osv.

Der synes mig derfor at være noget trøstesløst i nu at gaa ind paa den højtærede Indenrigsministers Tanke og Forslag, dels at gøre Overgangstiden længere og dels at gøre en Indrømmelse af, at de gamle Hartkornsskatter i Grunden vare et mere retfærdigt Grundlag for Paaligningen end det nye. For det er jo faktisk det, der sker. Vi kunne ikke stille Forslag om at bibeholde $\frac{4}{5}$ af de gamle Hartkornsskatter som Grundlag for en Skattepaaligning uden at erkende, at dette Grundlag er i hvert Fald bedre end det, Ejendomsskylden har skabt. Den højtærede Indenrigsminister mente, det kun skulde være foreløbigt; det skulde være, medens Overvejelserne stod paa, for at finde et nyt Grundlag, der var bedre. Men der er intet, der garanterer os i saa Henseende. Visheden er, at vi komme tilbage til eller rettere sagt blive ved $\frac{4}{5}$ Hartkornsskat, men vi have ingen som helst Sikkerhed for, at vi snart komme væk derfra. Det synes mig, at de lange Kampe i Skattereforens Tid have været Vidnesbyrd om, at det er meget vanskeligt at komme ind paa noget nyt. Det, man forsøger at gøre her, er det samme, som man gjorde ved Menighedsraadsloven, det samme, man hævdede der. Man hævdede, at man ved at gøre et Skridt tilbage havde større Betingelse for at gøre et endnu større Skridt fremad, ved altsaa først at komme til bar Bund. Jeg deler ikke den Betragtning. Jeg tror, man skal blive i den fremadskridende Bevægelse. Men jeg indrømmer, at set fra det, man er kommet tilbage til, kan det, der opnaas om nogen Tid, tage sig lidt større ud, for saa vidt, men ogsaa kun for saa vidt, Befolkningen i Mellemtiden har glemt, at man har været længere fremme.

Det er sikkert, at Hartkornet i sin Tid var det bedste Grundlag, man havde, baade til Bestemmelse af en Ejendoms Værdi og ogsaa til Paaligning af Skatter. Men Forholdene have jo i meget høj Grad forandret dette. Der er ikke blot det Forhold, det ærede Medlem fra Hornslet (N. P. Jensen) nævned, at der under Kategorien Husmandsbrug skjuler sig ganske almindelige Gaardmandsbrug, Ejendomme med en 20—25 Køer og en 4 Heste, hvilket gør det vanskeligt at anvende Statistikken paa det Omraade. Men